

RIKSDAGENS SVAR 256/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om enskilda vägar

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om enskilda vägar (RP 163/2002 rd).

Beredning i utskott

Trafikutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (TrUB 24/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om enskilda vägar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 15 juni 1962 om enskilda vägar (358/1962) 33 a § 2 mom., 38 a §, 38 c § 1 mom., 52 § 1 mom. 11 punkten, 64 § 2 mom. 11 punkten, rubriken för 10 kap., 80 §, 89 a § 2 mom. samt 96 och 98 a §,

av dessa 33 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 555/1995, 38 a § sådan den lyder i lag 521/1975 och i nämnda lag 555/1995, 38 c § 1 mom., 52 § 1 mom. 11 punkten och 98 a § sådana de lyder i lag 1079/2000, 89 a § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 521/1975 samt 96 § sådan den lyder i lag 1606/1995 och i nämnda lag 1079/2000, samt

fogas till 24 §, sådan den lyder i nämnda lagar 521/1975 och 1079/2000, ett nytt 3 mom., till 38 c §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 4 mom. och till lagen nya 97 a och 101 a § som följer:

24 §

— — — — —
Ersättning enligt 1 mom. bestäms endast om väglaget eller, om det inte finns något väglag, vägdelägarna tillsammans eller någon av dem yrkar att ersättning skall bestämmas. Ersättningen skall bestämmas att betalas till väglaget eller, om det inte finns något väglag, till vägdelägarna gemensamt. Om inte de vägdelägare som är närvarande vid förrättningen kommer överens om något annat, fördelas ersättningen mellan vägdelägarna enligt vägenheter eller enligt någon annan skälig grund. Ersättningsfrågan avgörs i

samband med att rätten till vägen enligt 1 mom. beviljas.

33 a §

— — — — —
Ersättningar som beror på åtgärder enligt 9 a § 2 mom. eller 10 § 2 mom. betalas av den som har fordrat att åtgärden vidtas. Om en åtgärd är till uppenbar nytta även för någon annan sakägare, kan denne förpliktas att delta i ersättningarna enligt den nytta han har av åtgärden.
— — — — —

38 a §

Vid en vägförrättning kan förrättningsmännen utan särskilt förordnande verkställa fastighetsbestämning, när åtgärden behövs för bestämning av vägområdet eller för vidtagande av någon annan åtgärd som avses i denna lag. Lika så kan förrättningsmännen utan särskilt förordnande verkställa ägobyte eller överföring av områden, om detta krävs för byggande av väg, indragande av väg, upphävande av vägrätt eller någon annan ändring av vägrätten, om den som sökt vägförrättning eller ägaren till området i fråga så yrkar, eller om det är viktigt att verkställa ägobytet eller överföringen av områden för att åstadkomma en ändamålsenlig fastighetsindelning.

Förutsättningar för ägobyte är att man genom det

1) kan undvika att sådan olägenhet uppstår som skulle förhindra arrangemang för ordnande av vägförbindelse,

2) avsevärt minskar de kostnader eller ersättningar som ordnandet av vägförbindelsen annars skulle medföra, eller

3) avsevärt minskar den olägenhet som ordnandet av vägförbindelsen skulle medföra för ett ändamålsenligt nyttjande av fastigheten eller del därav.

Kan ägobyte inte företas på lämpligt sätt eller kommer fastighetsägarna i fråga överens om överföring av ett område, kan i stället för ägobyte under de förutsättningar som nämns i 2 mom. ett område av ringa värde överföras från en fastighet till en annan mot full ersättning i pengar.

En förutsättning för ägobyte och överföring av områden är dessutom att åtgärden inte medför nämnvärd olägenhet för någon. I övrigt gäller i fråga om ägobyte och överföring av områden i tillämpliga delar 59, 65, 66 och 200 § fastighetsbildningslagen.

Vid ägobyte och överföring av områden bedöms det område som överförs från en fastighet till en annan separat ur den överlåtande fastighetens och ur den mottagande fastighetens synvinkel. Om dessa värden avviker från varandra skall den av sakägarna som drar nytta av åtgärden åläggas att ersätta skillnaden.

38 c §

Inom ett område där vägrätterna är oklara eller inom vilket det på grund av ändrade trafikförhållanden är nödvändigt att bygga eller dra in vägar eller reglera vägrätterna på något annat sätt, kan en vägförrättning som gäller ett sådant område verkställas på kommunens, väglagets eller fastighetsägarens ansökan för att ändamålsenliga vägförbindelser skall kunna ordnas och vägrätterna fås att motsvara de ändrade förhållandena (*lokal vägförrättning*). Om ordnandet av vägförbindelserna är nödvändigt för att minska den lokala trafiken på en allmän väg eller för att slopa eller för att minska antalet plankorsningar mellan väg och järnväg, får lokal vägförrättning sökas även av väghållaren för den allmänna vägen eller av banhållaren. En sådan vägförrättning söks hos lantmäteribyrån, som utfärdar förrättningsförordnandet och sköter om verkställandet av förrättningen även i sådana fall då den helt och hållet gäller ett område som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen. Om allmänt intresse kräver det, kan lantmäteribyrån utfärda förordnande för verkställande av lokal vägförrättning utan ansökan.

Ersättningar som orsakas av ordnandet av vägförbindelser vid en lokal vägförrättning som utförs på ansökan av väghållaren för en allmän väg eller av banhållaren, skall betalas av sökanden. Om någon annan sakägare har särskild nytta av arrangemangen kan denne åläggas att delta i betalningen av ersättningarna i den mån det provas skäligt med hänsyn till den erhållna nyttan.

52 §

Beträffande en befintlig väg skall kommunens vägnämnd, om sakägarna inte har kunnat enas i ett ärende i vilket de har befogenhet att fatta beslut eller om ärendet enligt 38 § eller i övrigt med stöd av denna lag inte skall avgöras vid en vägförrättning, fatta beslut i följande frågor:

11) nedan i 10 kap. nämnda ärenden, med undantag av dem som avses i 80 § 4 mom.; samt

64 §

Vid väglagets stämma skall särskilt fattas beslut om:

11) beviljande av tillstånd som behövs för regelbunden verksamhet enligt 80 § 1 mom. samt utfärdande av sådant förbud som föreskrivs i 80 § 3 mom.

10 kap.

Annan användning av väg och användning av annan mark tillfälligt såsom väg

80 §

Tillstånd av vägdelägarna eller väglaget behövs för användning av en väg

1) för verksamhet som anordnas av någon annan än en vägdelägare och som klart höjer kostnaderna för vägunderhållet, eller

2) för tillfälliga transporter som gagnar någon annan än en vägdelägare, med undantag för sådana transporter inom jord- och skogsbruket som utförs med arbetshäst.

Tillstånd enligt 1 mom. för tillfällig användning av vägen kan beviljas av en vägdelägare eller, om vägdelägarna bildar ett väglag, av sysslomannen eller bestyrelsen. Tillstånd för regelbunden verksamhet beviljas av vägdelägarna eller väglagets stämma. För användning av vägen kan en bruksavgift enligt 26 § tas ut hos den som anordnar transporten eller verksamheten.

Vägdägarna eller väglaget kan för dem som inte har rätt till vägen utfärda allmänt förbud mot användning av vägen för trafik med alla eller vissa slag av motor- eller hästfordon eller mot transport av arbetsmaskiner på vägen. Ett förbud enligt detta moment utgör inte något hinder för färd till en vägdelägarers fastighet i lovliga ärenden och hindrar inte en vägdelägare eller, om vägdelägarna bildar ett väglag, sysslomannen eller bestyrelsen att bevilja ett ovan avsett

tillstånd för tillfällig användning av vägen, om det finns vägande skäl därtill. I fråga om vägar som får eller har fått statligt eller kommunalt bidrag gäller dock bestämmelserna i 96 §.

Om någon som inte har rätt till vägen använder den i strid med 1 eller 3 mom., är han skyldig att på anfordran betala en bruksavgift enligt 26 § samt, om vägen skadats, ersätta skadan.

Om vägen har använts i strid med 1 eller 3 mom. och straff yrkas för det, skall även ersättningskraven framställas vid allmän domstol.

89 a §

Behövs i förväg medel för att täcka kostnader för vägarbetet, skall vägnämnden genom sitt beslut fastställa det behövliga beloppet med beaktande av det kostnadsförslag som avses i 38 § 4 mom. och samtidigt bestämma den andel av dessa kostnader som enligt vägenheterna i förväg skall tas ut hos varje vägdelägare.

96 §

Om staten eller kommunen med stöd av denna eller någon annan lag understöder väglaget eller vägdelägarna gemensamt vid underhållet av en väg, får användningen av vägen för annat än trafik som gagnar vägdelägarna inte förbjudas under den period som understödet avser. Detsamma gäller en väg för vars underhåll kommunen svarar på sin bekostnad. För regelbunden trafik på vägen krävs även i detta fall väglagets eller vägdelägarnas tillstånd liksom för användning av vägen för verksamhet som klart höjer underhållskostnaderna på det sätt som avses i 80 § 1 mom. 1 punkten. Om annan trafik än sådan som gagnar vägdelägarna åsamkar fastighets- eller registerenhetens ägare avsevärd olägenhet, kan andra än vägdelägarna förbjudas att använda vägen eller deras rätt att använda vägen begränsas med kommunens samtycke.

Om staten eller kommunen med stöd av denna eller någon annan lag understöder väglaget eller vägdelägarna gemensamt vid förbättringen av en väg eller vid byggandet av en ny väg, eller vägen har byggts helt eller delvis med kommu-

nens medel, skall under en tid av tio år efter det att den sista bidragsposten har lyfts eller efter det att kommunen har avslutat sitt vägarbete iakttagas vad som i 1 mom. föreskrivs om användning av vägen för annan verksamhet eller trafik än sådan som gagnar vägdelägarna.

97 a §

Underhållet av enskilda vägar med rätt till statsbidrag kan kontrolleras med hjälp av de kontrollvägar som har valts av Vägförvaltningen. Ett väglag vars väg har valts till kontrollväg är skyldigt att lämna Vägförvaltningen de uppgifter som kontrollen kräver.

98 a §

Besvär över vägdistriktets beslut om statsbidrag får anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets vägen eller största delen av den finns. På statsbidrag som avses i denna lag tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i statsunderstödslagen (688/2001).

101 a §

Då kommunen beviljar samtycke enligt 96 § 1 mom. i denna lag till förbud eller begränsning som gäller användning av väg, beviljar kommunen samtidigt samtycke enligt 51 § 2 mom. vägtrafiklagen (267/1981) till uppsättande av trafikordningar.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 28 januari 2003
